

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 121g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 12 alin. (4) din
Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice
(*efectuarea verificării suplimentare*)

CHIȘINĂU

12 octombrie 2016

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 10 octombrie 2016,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 12 octombrie 2016 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 12 alin. (4) din Legea nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, ridicată de avocatul Ariadna Dodi în dosarul nr.3-8/16, aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 10 octombrie 2016 de către Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Hotărârea nr.380/16 din 19 mai 2015, Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare - CSM) a inițiat verificarea judecătorului V.O. din cadrul Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, conform Legii privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.

4. Ulterior, CSM a inițiat verificarea suplimentară a judecătorului V.O.

5. La 31 mai 2016, în baza avizului suplimentar al Serviciului de Informații și Securitate, CSM a adoptat Hotărârea nr. 392/17 prin care V.O., judecător al Judecătoriei Comerciale de Circumscripție, a fost declarat incompatibil cu funcția de judecător și s-a propus Președintelui

Republicii Moldova eliberarea acestuia din funcția de judecător în temeiul art.15 alin. (5) din Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.

6. La aceeași dată, prin Hotărârea nr. 393/17, CSM a respins cererea de demisie a judecătorului V.O., depusă la 16 mai 2016.

7. Nefiind de acord cu hotărârile adoptate, la 7 iunie 2016 V.O. a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii și Serviciului de Informație și Securitate.

8. În cadrul ședinței de judecată din 15 septembrie 2016, avocatul Ariadna Dodi a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 12 alin. (4) din Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, invocând încălcarea articolelor 6 și 116 alin. (1) și (6) din Constituție.

9. Prin încheierea din aceeași dată, instanța a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 116

Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...]

(6) Sancționarea judecătorilor se face în conformitate cu legea.

[...]”

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice (publicat în M.O., 2009, nr. 41-44, art. 118) sunt următoarele:

Articolul 9

Declarația de verificare

„(1) Verificarea se efectuează cu consimțământul scris al titularului, candidatului la funcția publică, expus în declarația de verificare, al cărei model este specificat la anexa nr.1.

[...]

(4) Refuzul candidatului la funcția publică de a fi verificat are ca efect neangajarea lui în funcție.

(5) În cazul în care titularul funcției publice nu consimte să fie verificat, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune eliberarea acestuia din funcție. Titularul, cu acordul său, poate fi transferat, după caz, la o funcție neprevăzută la art.5.”

Articolul 12 Verificarea suplimentară

„[...]

(4) În cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art.9 alin. (4) și (5).”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia pretinde că dispozițiile art. 12 alin. (4) din Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice anihilează garanțiile constituționale privind independența și imparțialitatea judecătorilor, deoarece un judecător nu poate fi considerat independent față de puterea executivă sau față de factorii de decizie din CSM odată ce poate fi supus unor verificări suplimentare din partea Serviciului de Informații și Securitate, împotriva cărora nu se poate opune prin instrumente legale.

13. De asemenea, autorul excepției pretinde că norma criticată ignoră orice procedură legală stabilită în Constituție privind constatarea abaterii disciplinare comise de judecător și pedepsirea acestuia pentru o încălcare concretă a normelor imperative.

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile art. 12 alin. (4) din lege încălcă articolele 6 și 116 alin. (1) și (6) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii privind verificarea

titularilor și a candidaților la funcții publice, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Ariadna Dodi în dosarul nr.3-8/16, aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și **de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.**

19. În speță, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile articolului 12 alin. (4) din Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, care prevăd că:

„În cazul în care titularul, candidatul la funcția publică refuză efectuarea verificării suplimentare, se aplică în modul corespunzător prevederile art. 9 alin. (4) și (5)”.

20. Curtea notează că art. 9 alin. (5) din lege stabilește că în cazul în care titularul funcției publice nu consimte să fie verificat, persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune eliberarea acestuia din funcție.

21. Curtea observă că autorul excepției, criticând prevederile legale menționate, a invocat încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 6 privind separația și colaborarea puterilor și ale art. 116 alin. (1) și (6) referitoare la statutul judecătorilor.

22. Curtea consideră necesar a sublinia faptul că excepția de neconstituționalitate este un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale. Excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată **doar în cazul în care normele constituționale invocate au incidență asupra normelor contestate, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.**

23. Totodată, Curtea relevă că excepția de neconstituționalitate reprezintă o problemă juridică, a cărei rezolvare trebuie să precedă soluționarea litigiului cu care este conexă. Astfel, Curtea reiterează că **aplicabilitatea normei contestate pentru soluționarea litigiului principal este o condiție primordială pentru admisibilitatea sesizării și examinarea acesteia în fond.**

24. Curtea reține că **obiectul acțiunii principale, aflat pe rolul instanței de judecată, îl constituie Hotărârea CSM din 31 mai 2016 „prin care a fost respinsă cererea de demisie din 16 mai 2016 a judecătorului V.O.”.** Astfel, Curtea observă că drept temei de respingere

a cererii de demisie a constituit Hotărârea CSM nr. 392/17 din 31 mai 2016, adoptată în baza avizului suplimentar al Serviciului de Informații și Securitate privind verificarea suplimentară a judecătorului V.O.

25. În acest context, Curtea menționează că, potrivit art. 9 din Legea privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, verificarea se efectuează cu consimțământul în scris al titularului, expus în declarația de verificare. Din circumstanțele cauzei, Curtea constată că partea în proces **nu a refuzat efectuarea verificării** suplimentare.

26. Prin urmare, Curtea reține că **norma criticată de autorul excepției**, care reglementează situația în care titularul refuză efectuarea verificării suplimentare, **nu are incidență asupra soluționării cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.**

27. În același timp, Curtea subliniază că norma contestată **vizează independența puterii judecătorești.** Din aceste considerente, **Curtea are dreptul de a verifica în fond constituționalitatea prevederilor contestate în eventualitatea sesizării de către unul dintre subiecții cu drept de sesizare stabiliți în articolul 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională.**

28. În lumina celor expuse, Curtea menționează că sesizarea este nefondată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 12 alin. (4) din Legea nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, ridicată de avocatul Ariadna Dodi în dosarul nr.3-8/16, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 12 octombrie 2016
DCC nr.78
Dosarul nr. 121g/2016